

Orijinal Araştırma

Hemşirelik Öğrencilerinde Mesleki İmaj Algısının Meslekte Kalma Niyeti Üzerine Etkisi

The Effect of Professional Image Perception on Intention of Staying Profession at Nursing Students

Seyhan Çıtlık Sarıtaş¹, Neslihan Derin², Serdar Sarıtaş³

¹İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya

²İnönü Üniversitesi Kale Meslek Yüksekokulu, Malatya

³İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya

Özet

Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinde mesleki imaj algısının meslekte kalma niyeti üzerine etkisini incelemek amacıyla tanımlayıcı olarak Haziran- Eylül 2011 tarihinde yapıldı. Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde öğrenim gören 323 öğrenci oluşturdu. Örneklem seçiminde herhangi bir örnekleme yöntemi kullanılmadan verilerin toplandığı gün okulda bulunan, araştırmaya katılmayı kabul eden 201 öğrenci araştırmanın örneklemini oluşturdu. Verilerin toplanmasında; araştırmacılar tarafından oluşturulan soru formu kullanıldı. Verilerin istatistiksel analizinde, yüzdelik dağılımlar ve ANOVA kullanıldı. Araştırma sonuçlarına göre ideali olduğu için hemşirelik mesleğini seçen öğrencilerin meslek imaj algısı ve meslekte kalma niyeti diğer nedenlerle hemşirelik bölümüne gelen öğrencilerden daha yüksek ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$). Bu sonuçlar doğrultusunda hemşirelik eğitimi veren okulların mesleği, eğitimi ve uygulamalarını tanıtan girişimlerde bulunulması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik Öğrencisi, Hemşirelik Meslek İmajı, Meslekte Kalma Niyeti.

Abstract

This research was performed to examine the effect of professional image perception on intention of staying profession at nursing students. Research was carried out between June-September 2011. The study population consisted of Malatya School of Health Sciences nursing school's 323 students. Without the use of any method of sample selection sampling, the research study sample consisted of 201 students which agreed to participate in and in school on the day of data collection. The collection of data; questionnaire was used by the researchers. According to the results of, students' who is ideal for choosing the profession of nursing perceptions of professional image and Intention of staying profession higher than students from the nursing department for other reasons and the difference was statistically significant ($p<0.05$). Based on these results, nursing schools providing education is recommended to take initiatives the promotion of, education and occupation.

Key Words: Nursing Student, Nursing Profession Image, Intention of Staying Profession.

Giriş

Meslek, bireylerin hayatını kazanmak için yaptığı kuralları toplumca belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilir. Meslek seçimi, bireyin yaşamındaki en önemli olaylardan biridir (1). Ülkemizde meslek seçimine bakıldığında çoğunlukla tesadüflere bağlı olduğu görülmektedir. Hemşirelik mesleğini seçen öğrencilerin birçoğunun, mesleği ve çalışma koşullarını bilmeden geldikleri bilinmektedir (2).

Meslek seçiminde toplumun mesleğe bakış açısı kişinin tercihinde önemli rol oynayan faktörlerden bir tanesidir. Birçok çalışma hemşirelik mesleğinin gerekli ve önemli bir meslek olduğunu vurgularken, aynı zamanda toplumdaki hemşirelik imajının mesleği seçen kişilerde yarattığı sıkıntıları da dile getirmektedir (3-5). İmaj, bir durum, olay, nesneye yönelik izlenimlerin toplamı olarak tanımlanır (6). Meslek imajı tanımlaması zor olmakla birlikte uygulamaya dönük görüntülerin yansımaları ile oluşur (7). Mesleksel imaj, kişinin iş yaşamında, kariyer gelişiminde çok önemli bir etkidir (8, 9).

Türkiye'de ve dünyada hemşirelik mesleği, sağlık ekibi içerisinde önemli bir yere sahip olmasına rağmen hak ettiği değeri ve saygınlığı kazanamamıştır (10-12). Konuyla ilgili olarak yapılan çalışmalarda toplumun hemşirelere yönelik olumsuz düşüncelerinin olduğu saptanmıştır (13-15). Bu

olumsuz düşüncelerin veya algıların oluşmasında hemşireliğin bir kadın mesleği olarak görülmesinin, kadının cinsel bir obje olarak vasıflandırılmasının etkisi büyüktür (14). Hemşireliğin düşük statüsü ve otonomiye sahip, aşırı iş yükü, düşük maaş, diğer sağlık çalışanlarına göre daha genel ve az yetenek gerektiren bir meslek olduğuna dair basında çıkan haberler hemşire öğrencileri olumsuz yönde etkilediği ve onları farklı bir alanda eğitim almaya yönlendirdiği gözlenmiştir (15).

Ülkemizde hemşirelik okullarına gelen öğrencilerin üzerinde yapılan çalışmalar hemşireliğe ilişkin yeterli istek ve bilgiye sahip olmadıklarını göstermiştir (3,4). Bu isteksizliğin temelinde toplumun olumsuz hemşirelik imajına sahip olmasının rol oynadığı söylenebilir. Hemşirelik öğrencileri mesleki kimlik kazandıkları eğitimleri sırasında, farkında olarak ya da olmayarak kendi hemşirelik tanımlarını geliştirme ve hemşireliğe yönelik algılarını farklılaştırma eğilimi göstermektedirler (15,16).

Meslekte kalma niyeti mesleğe olan psikolojik bağın bir göstergesidir ve aynı zamanda bilişsel kariyer bağlılığını temsil eder (9). Ayrıca meslekte kalma niyeti meslekten ayrılmayıp mesleği uygulama istekliliğiyle de açıklanabilir (17).

Literatürde kullanılan, meslekten ayrılma niyeti veya meslekte kalma niyeti her ne kadar meslekte kalma niyeti olumlu bir durumu ifade etse de farklı şeyleri ifade ediyor

gibi görünse de benzer tutum ve davranışı yansıtmaktadır (18).

Meslek değişimi niyetinin oluşumunda mesleğe yönelik geliştirilen tutumun önemli payı vardır (19). Algılama-tutum-davranış ilişkisi örgütsel yaşamın üzerinde durulması gereken en önemli ilişkilerden biridir. Bireyler algıladıkları yönde tutum geliştirir ve tutumları yönünde de davranma eğilimine girerler (20). Mesleki imaj mesleğe yönelik algıların toplamıdır diyebiliriz. Öyleyse bir algı olan mesleki imajı zamanla bir tutum ve oradan da davranışa yol açan meslekten ayrılma niyeti üzerine etkisinin olduğu düşünülebilir.

Tüm bunlara ve Dünya’da hemşire sayısının azlığına rağmen, birçok hemşire mesleğinden ayrılmayı planlamaktadır. Yapılan araştırmalarda özellikle genç hemşirelerin mesleklerini bırakma eğilimlerinin daha fazla olduğu ortaya konmuştur (21). Hemşirelik öğrencilerinde sıkıntıları ortaya çıkaran meslek algısına yönelik tanımlayıcı birçok çalışma yapılmış olmasına rağmen meslek imajının, meslekte kalma niyetini nasıl şekillendirdiğine ilişkin çok az çalışma tespit edilmiştir. Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinde mesleki imaj algısının meslekte kalma niyeti üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem

Araştırma tanımlayıcı olarak Haziran- Eylül 2011 tarihinde yapıldı. Araştırmanın evrenini Malatya Sağlık Yüksekokulu hemşirelik bölümünde öğrenim gören 323 öğrenci oluşturdu. Örneklemi ise; herhangi bir örnekleme yöntemi kullanılmadan verilerin toplandığı gün okulda bulunan, araştırmaya katılmayı kabul eden öğrencilerin tamamı oluşturdu. 73 öğrenci araştırmanın yapıldığı tarihler arasında okulda olmadığı, öğrencilerin 18’i araştırmaya katılmayı kabul etmediği, 31’i soruları eksik cevaplandığı için araştırma 201 öğrenci ile evrenin %62’sine ulaşılarak tamamlandı.

Araştırma verileri soru formu aracılığı ile toplandı. Veriler Haziran 2011 tarihinde araştırmaya katılmayı kabul eden

öğrencilerden yüz yüze görüşme tekniği ile ders aralarında araştırmacılar tarafından toplandı. Her görüşme yaklaşık 10-15 dakika sürmüştür.

Soru formu araştırmacılar tarafından literatür bilgisinden (3-5,22) yararlanılarak hazırlanmıştır. Soru formu üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm; hemşirelik öğrencilerinin tanıtıcı ve meslek seçim özelliklerini içeren 6 soru, ikinci bölüm; meslek imajını içeren 20 soru, üçüncü bölüm; meslekte kalma niyetini içeren 4 sorudan oluşturulmuştur. Meslek imajını ve meslekte kalma niyeti soruları kesinlikle katılmıyorum, katılmıyorum, biraz katılıyorum, katılıyorum, tamamen katılıyorum şeklinde 1’den 5’e kadar değişen Likert tipi değerlendirmeye sahiptir. Puanının yüksek olması meslek imajını ve meslekte kalma niyetinin yüksek olduğunu göstermektedir (3-5,22).

Verilerin değerlendirilmesinde yüzdelik dağılımlar ve ANOVA kullanıldı. Yanılgı düzeyi 0.05 olarak alındı. Araştırmanın Malatya Sağlık Yüksekokulu’nda yapılabilmesi için resmi izin, hemşirelik öğrencilerine araştırmanın amacıyla ilgili bilgi verilerek sözlü onamları alınmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin %56.7’sinin kız, %40.8’inin 21-23 yaş arasında, %77.1’inin düz lise mezunu, %39.8’inin üniversite sınavına ikinci girişte hemşirelik bölümünü yazdığı, %57.7’sinin bölümü 1.-6. sırada tercih ettikleri ve %50.7’sinin iş bulma olanağının fazla olması nedeniyle mesleği seçtiği saptanmıştır.

Öğrencilerin meslek seçim özellikleri ile meslek imaj ortalamalarının karşılaştırılması Tablo 1’de gösterilmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümü yazdığı, bölümü tercih sırası ile meslek imaj puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($p>0.05$). Araştırmada meslek seçim nedeni ile meslek imaj puan ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 1. Öğrencilerin Meslek Seçim Özellikleri İle Meslek İmajı Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (N:201)

Meslek seçim özellikleri	n	X±SD	Anlamlılık
Üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümün yazıldığı			
1.giriş	62	3.43±.12	
2.giriş	80	3.43±.08	F=.22,
3.giriş	46	3.43±.06	p=.92
4.giriş ve üzeri	13	3.43±.03	
Bölümün tercih edilme sırası			
1-6	116	3.44±.11	
7-12	36	3.42±.05	F=.92,
13-19	32	3.42±.05	p=.42
19-24	17	3.42±.04	
Mesleği seçme nedeni			
İdealim	15	3.51±.20	
Üniversite sınav puanının bölüme yetmesi	49	3.41±.05	F=4.05,
Yakın çevrenin tavsiyesi	35	3.42±.05	p=.00
İş bulma olanağının fazla olması	102	3.43±.09	

Tablo 2’de öğrencilerin meslek seçim özellikleri ile meslekte kalma niyeti puan ortalamalarının karşılaştırılması gösterilmiştir. Araştırmada öğrencilerin üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümü yazdığı ve bölümü tercih sırası ile meslekte tercih sırası fazla olanlarda meslekte kalma niyeti

puan ortalamaları daha fazla idi ancak farklılık istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır ($p>0.05$). Meslek seçim nedeni ile meslekte kalma niyeti puan ortalamaları yüksek tespit edilmiş ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<0.05$).

Tablo 2. Öğrencilerin Meslek Seçim Özellikleri İle Meslekte Kalma Niyeti Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (N:201)

Meslek Seçim Özellikleri	n	X±SD	Anlamlılık
Üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümün yazıldığı			
1.giriş	62	3.55±.18	
2.giriş	80	3.49±.12	F=1.68,
3.giriş	46	3.50±.14	p=.15
4.giriş ve üzeri	13	3.51±.04	
Bölümün tercih edilme sırası			
1-6	116	3.53±.17	
7-12	36	3.52±.12	F=.86,
13-19	32	3.49±.08	p=.46
19-24	17	3.49±.06	
Mesleği seçme nedeni			
İdealim	15	3.61±.28	
Üniversite sınav puanının bölüme yetmesi	49	3.48±.07	F=3.59,
Yakın çevrenin tavsiyesi	35	3.48±.06	p=.01
İş bulma olanağının fazla olması	102	3.53±.16	

Tartışma

Hemşirelik meslek imajında geçmişten günümüze azalmakla birlikte bir takım sıkıntıların olduğu aşikârdır. Hemşirelik öğrencilerinde meslek imajını ortaya koyan meslek algısına yönelik tanımlayıcı birçok çalışma yapılmış olmasına rağmen meslek imajının, meslekte kalma niyetini nasıl şekillendirdiğine ilişkin çok az çalışma tespit edilmiştir. Bu çalışma ile hemşirelik öğrencilerinin mesleki imaj algısının meslekte kalma niyeti üzerine etkisinin belirlenmesi amaçlanmıştır

Çalışmada 4. giriş ve üzerinde bölümü yazanların meslek imajı puan ortalamaları 1., 2. ve 3. girişlerden yüksek tespit edilmiş ancak aradaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur (p>0.05). Kaçınıcı tercihte bölüm seçilmesi ile meslek imajı puan ortalamalarına bakıldığında; öğrencilerin 1.-6. sırada tercihte bulunanların meslek imajı puan ortalamaları yüksek tespit edilmiş iken aradaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur (p>0.05).

Kaya ve ark. (23) çalışan hemşireler üzerinde yaptıkları araştırmada, ön lisans ve lisans mezunlarının %60'ının mesleğin ilk tercihleri arasında yer aldığını saptamışlardır. Dinç ve ark. (5) yaptıkları çalışmada ise öğrencilerin ilk 3 tercihlerine hemşirelik bölümünü yazdıkları tespit edilmiştir. Taşdemir (24) ve Atalay'da (25) yaptıkları çalışmada benzer sonuçlar bulmuşlardır. İlk tercihlerinde hemşirelik mesleğini yazdığı için öğrencilerin bu mesleğe isteyerek geldikleri söylenebilir. Dolayısı ile meslek imaj puan ortalamalarının yüksek olması beklenebilen bir sonuç olarak yorumlanabilir.

Çalışmada öğrencilerin mesleği seçme nedeni ile meslek imajı puan ortalamaları arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır. Law ve Arthur'un (26) yaptıkları çalışmada öğrencilerin çoğunluğu hemşireliği mesleğe duyulan ilgiden seçtiklerini belirtmişlerdir. Dinç ve ark. (5) yaptıkları çalışmada ise öğrencilerin %39.7'sinin hemşirelik mesleğine duyulan ilgiden dolayı mesleği seçtiklerini belirtmişlerdir. Mesleği ideali olduğu için seçenlerin mesleği daha fazla tanıdığı ve eğitim öğretim sürecinde oluşan meslek imajının bölümü kazanmadan daha önce oluştuğu düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavına kaçınıcı girişte bölümü yazdığı, kaçınıcı tercihte bölümün seçilmesi ile meslekte kalma niyeti puan ortalamaları yüksek tespit edilmiş ve aradaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur (p>0.05, Tablo 2).

Tan ve ark. (22) yaptıkları çalışmada öğrencilerin %85'inin hemşirelik mesleğini profesyonel bir meslek olduğunu belirttiklerini saptamışlardır. Karagözoğlu'nun (27) çalışmasında ise öğrencilerin %42.1'inin hemşirelik bölümünü ilk 5 sırada tercih ettiği, Tunç ve ark. (3) yaptıkları çalışmada da hemşirelik bölümü öğrencilerinin %64.2'sinin 1-10. sırada bölümü tercih ettiği bulunmuştur. Mesleği seven ve benimseyen kişiler meslek de daha başarılı olacak ve hemşireliğin gelişmesine katkı sağlayacakları düşünülmektedir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin meslek seçim nedeni ile meslekte kalma niyeti puan ortalamaları yüksek tespit edilmiş ve arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p<0.05). Dinç ve ark. (5) yaptıkları çalışmada ise öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun mesleği ileride yapacaklarını tespit etmişlerdir. Derya ve ark. (2) yaptıkları çalışmada da öğrencilerin %60.6'sının mezuniyet sonrası mesleği yürütmeyi düşündüğü tespit etmişlerdir. Genç hemşire adayların meslekte kalma niyetlerinin yüksek olması gelecek açısından umut verici olarak yorumlanabilir.

Sonuç ve Öneriler

Hemşirelik öğrencilerinde mesleki imaj algısının meslekte kalma niyeti üzerine etkisini incelemek amacıyla yapılan çalışmada aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- Üniversite sınavına ilk girişte bölümü yerleşenlerin, 1-6 tercih sırasında bölümü tercih edenlerin, ideali olarak bölüme gelen öğrencilerin hem meslek hem de meslekte kalma niyeti puan ortalamaları yüksek bulundu.

Bu sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir;

- ✓ Hemşirelik mesleğinin gençlere daha iyi tanıtılmasına yönelik girişimlerde hemşirelik mensuplarının çaba göstermeleri,
- ✓ Hemşirelik eğitimi veren okulların gençlere etkin bir biçimde tanıtımının yapılması,
- ✓ Lise öğrencilerine yönelik düzenlenen meslek tanıtım programlarında hemşirelik mesleğine de yer verilmesi önerilebilir.

Kaynaklar

1. Sarıkaya T, Khorshid L. Üniversite öğrencilerinin meslek seçimini etkileyen etmenlerin incelenmesi: Üniversite öğrencilerinin meslek seçimi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi 2007; 7(2): 393-423.
2. Derya BK, Gündüz A, Gök ÖF. Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin eğitimlerine ve mesleklerine bakış

- açıları, meslekten beklentileri. Pamukkale Tıp Dergisi 2008; 1(3): 137-42.
3. Tunç ÇG, Akansel N, Özdemir A. Hemşirelik ve sağlık memurluğu öğrencilerinin meslek seçimlerini etkileyen faktörler. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2010; 3(1): 24-31.
 4. Şirin A, Öztürk R, Bezci G, ve ark. Hemşirelik öğrencilerinin meslek seçimi ve mesleği uygulamaya yönelik görüşleri. Dirim Tıp Gazetesi 2008; 83: 69-75.
 5. Dinç S, Kaya Ö, Şimşek Z. Harran Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin hemşirelik mesleği hakkındaki bilgi, düşünce ve beklentileri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2007; 10(1): 1-9.
 6. Taşkın E, Sönmez S. Kurumsal imaj oluşturmada halkla ilişkilerin rolü ve bir alan araştırması. Akademik Bakış 2005; 7: 1-27.
 7. Peregrin T. Clothes call: Your professional image can have a big impact on your career. J Am Diet Assoc 2009; 109(5): 395-7.
 8. Toren O, Kerzman H, Kagan I. The difference between professional image and job satisfaction of nurses who studied in a post-basic education program and nurses with generic education: A Questionnaire Survey. J Prof Nurs 2011; 27(1): 28-34.
 9. Carless SA. The influence of fit perceptions, equal opportunity policies, and social support network on pre-entry police officer career commitment and intentions to remain. J Crim Justice 2005; 33: 341-52.
 10. Utku B. Ben Bir Hemşireyim, Melek Değil İnsanım. 2007; Ozan Yayıncılık. İstanbul.
 11. Ertem G, Candan DY, Esra O. Günlük gazetelerde hemşirelik haberlerin incelenmesi. Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi 2009; 2(2): 70-5.
 12. Crawford P, Brown B, Majomi P. Professional identity in community mental health nursing: A thematic analysis. Int J Nurs Stud 2008; 45: 1055-63.
 13. Tortumluoğlu G, Akyl R, Karanlık A, ve ark. Erzurum ilindeki bireylerin hemşireler ile ilgili görüş ve beklentileri. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2005; 8(1): 10-9.
 14. Anthony MJ, Barkell NP. Nurses' professional concerns: Letters to the editor for 1900-2005. J Prof Nurs 2008; 24(2): 96-104.
 15. Lai HL, Lin YP, Chang HK, et al. Is nursing profession my first choice? A follow up survey in pre-registration student nurses. Nurse Educ Today 2008; 28: 768-76.
 16. Karaöz S. Hemşirelik öğrencilerinin eğitimleri sırasında mesleğe ilişkin algılarındaki değişimin incelenmesi: Hemşireliğe giriş dersinin bu değişimdeki rolü. Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi 2002; 6(2): 10-20.
 17. Zeytinoglu IU, Denton M, Davies S, et al. Retaining nurses in their employing hospitals and in the profession: Effects of job preference, unpaid overtime, importance of earnings and stres. Health Policy 2006; 79: 57-72.
 18. Rhe'aume A, Cle'ment L, Lebel N. Understanding intention to leave amongst new graduate Canadian nurses: A repeated cross sectional survey. Int J Nurs Stud 2011; 48: 490-500.
 19. Jourdain G, Che'nevert D. Job demands-resources, burnout and intention to leave the nursing profession: A questionnaire survey. Int J Nurs Stud 2010; 47: 709-22.
 20. Özdevecioğlu M. Algılanan örgütsel adaletin bireylerarası saldırgan davranışlar üzerindeki etkilerinin belirlenmesine yönelik bir araştırma. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2003; 21: 77-96.
 21. Flinkman M, Laine M, Leino-Kilpi H, et al. Explaining young registered Finnish nurses' intention to leave the profession: A questionnaire survey. Int J Nurs Stud 2008; 45: 727-39.
 22. Tan M, Yuncu S, Şentürk Ö, ve ark. Üniversite öğrencilerinin hemşireliğe bakış açıları. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 2007; 10 (1): 22-9.
 23. Kaya O, Şimşek Z, Kabalcıoğlu F ve ark. Hemşirelerin mesleki imajlarını ve mesleği algılama durumlarını etkileyen faktörler. Hemşirelik Forumu 2004; 7(1): 1-6.
 24. Taşdemir G, Karaaslan A. Hemşirelerin empatik eğilim ve iş doyumunu düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 1999; 15(1): 1-12.
 25. Atalay M. Hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin klinik uygulamada yaşadıkları güçlükler ve yardım beklentileri. Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi 1994; 1(1): 19-25.
 26. LawW, Arthur D. What factors influence Hong Kong school students in their choice of a career in nursing? Int J Nurs Stud 2003; 40: 23-32.
 27. Karagözoğlu S. Nursing students' level of autonomy: A study from Turkey. Nurse Educ Today 2009; 29(2): 176-87.

Sorumlu Yazar:

Seyhan ÇITLIK SARITAŞ

İnönü Üniversitesi Malatya Sağlık Yüksekokulu
İç Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, MALATYA
E-mail: seyhancitlik@hotmail.com,
seyhan.saritas@inonu.edu.tr
Tel:05304958497